

Δραστηριότητα 2.2.1: Τα Πλεονεκτήματα του να Είσαι Άνδρας

Προσαρμογή από: Kivel, P. (1998). The Benefits of Being Male: An Exercise inspired by the work of McIntosh, P. και προσαρμογή από το: Men's Work: How to stop the Violence that Tears our Lives Apart. Ανακτήθηκε 10 Απριλίου 2010 από: www.paulkivel.com/resources/benefitsofbeingmale.pdf

Σύντομη Εισαγωγή

Πολλοί άνδρες, αλλά και πολλές γυναίκες, συχνά δεν αντιλαμβάνονται σε συνειδητό επίπεδο τα πλεονεκτήματα ή προνόμια που απολαμβάνουν οι άνδρες σε αντίθεση με τις γυναίκες και τις άλλες μειονότητες. Αυτά τα πλεονεκτήματα είναι οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά και σωματικά. Αυτή η άσκηση βοηθάει τους/τις μαθητές/-τριες να κατανοήσουν πως λειτουργεί ο σεξισμός προς όφελος των ανδρών και εις βάρος των γυναικών, σε πολλά διαφορετικά επίπεδα.

Μαθησιακοί Στόχοι

Να γίνει κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί ο σεξισμός προς όφελος των ανδρών και εις βάρος των γυναικών.

Υλικό & Προετοιμασία

- ◆ Μεγάλο φύλλο χαρτιού
- ◆ Κολλητική ταινία
- ◆ Μαρκαδόροι
- ◆ Προαιρετικό: **Φύλλο Εργασίας 8** (ένα για κάθε μαθητή/-τρια· βλ. επίσης Χρήσιμες πληροφορίες για τον/την εκπαιδευτικό)

Προτεινόμενη βήμα-προς-βήμα διαδικασία

Εάν δεν μοιραστούν φύλλα εργασίας:

- 1 Θα σας διαβάσω μια σειρά από φράσεις και κάθε μαθητής/-τρια που θεωρεί ότι μια φράση ταιριάζει σε αυτόν/αυτήν θα σηκώσει το χέρι του/της μόλις τελειώνω κάθε φράση.
- 2 Καθένας/καθεμία θα πρέπει να αποφασίζει μόνος/μόνη του/της εάν η φράση ισχύει ή όχι για εκείνον/-η.
- 3 Εάν κανένα άτομο δεν σηκώσει το χέρι του, ή εάν δείτε ελάχιστα χέρια, μπορείτε να ρωτήσετε: *γνωρίζετε κάποιο άτομο για το οποίο να ισχύει αυτή η φράση;*
- 4 Καταγράψτε στο μεγάλο φύλλο χαρτιού τις φράσεις όπου η πλειοψηφία σήκωσε το χέρι της.

Εάν μοιραστούν φύλλα εργασίας:

- 1 Διαβάστε κάθε φράση και αποφασίστε αν αυτή η φράση ταιριάζει σε σας, την οικογένεια σας, το σχολείο μας, την πόλη ή τη χώρα μας. Σημειώστε με ✓ τη φράση που θεωρείτε ότι ισχύει
- 2 Συγκεντρώστε τα φύλλα εργασίας και ξαναμοιράστε τα στους/στις μαθητές/-τριες με **τυχαία σειρά**
- 3 Διαβάστε κάθε φράση και ζητήστε από τους/τις μαθητές/-τριες να σηκώσουν το χέρι τους σύμφωνα με τις απαντήσεις που έχουν στα χέρια τους (και όχι με βάση αυτό που είχαν απαντήσει)
- 4 Καταγράψτε στο μεγάλο φύλλο χαρτιού τις φράσεις που η πλειοψηφία σήκωσε το χέρι της.

Δραστηριότητα 2.2.1

ΦΡΑΣΕΙΣ

- ◆ Ο πατέρας σου ή ο παππούς σου είχε περισσότερες ευκαιρίες πρόσβασης στην εκπαίδευση σε σχέση με τη μητέρα σου ή τη γιαγιά σου.
- ◆ Έχετε δει ή ακούσει άνδρες που κατέχουν θέσεις εξουσίας να μειώνουν τη συνεισφορά των γυναικών, την ευφυΐα ή τη φυσική τους δύναμη ή να κάνουν σχόλια που να δηλώνουν ότι οι γυναίκες είναι κατώτερες από τους άνδρες;
- ◆ Στην τηλεόραση βλέπετε συχνότερα τους άνδρες σε θέσεις εξουσίας, να ασχολούνται με τον αθλητισμό και να αναπαριστώνται ως ήρωες σε σύγκριση με γυναίκες.
- ◆ Όταν ανοίγετε την τηλεόραση βλέπετε «αδύναμες» γυναίκες να τις «σώζουν» γενναίοι άνδρες αλλά ποτέ ή σπάνια βλέπετε το αντίθετο.
- ◆ Όταν μια γυναίκα κάνει ένα λάθος όταν οδηγεί, πολύ συχνά ακούμε τους άλλους να λένε: «εμ... τι περιμένεις από γυναίκα οδηγό»
- ◆ Στην πόλη μας οι γυναίκες νιώθουν ασφαλείς να κυκλοφορούν στο δρόμο ό,τι ώρα κι αν είναι.
- ◆ Στο σχολείο μας, είναι περισσότερα τα αγόρια που επιλέγουν (ή ενθαρρύνονται να επιλέξουν) μαθήματα των θετικών επιστημών (π.χ. Μαθηματικά) σε σύγκριση με τα κορίτσια.
- ◆ Οι καθηγητές/-τριές σας ή άτομα της οικογένειάς σας πιστεύουν ότι τα κορίτσια δεν τα πηγαίνουν καλά στα μαθηματικά – οι καθηγητές/-τριές σας ή άτομα της οικογένειάς σας έχουν χαμηλότερες προσδοκίες από τα κορίτσια στα μαθήματα των θετικών επιστημών σε σύγκριση με τα αγόρια.
- ◆ Στο σχολείο μας, είναι άνδρες οι Καθηγητές που διδάσκουν τα μαθήματα των θετικών επιστημών (Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία κλπ.) ενώ τα Αρχαία Ελληνικά, η Έκθεση, οι Ξένες Γλώσσες και τα Καλλιτεχνικά διδάσκονται από Καθηγήτριες.
- ◆ Στο σχολείο μας, είναι περισσότερα τα αγόρια που ασχολούνται (ή ενθαρρύνονται να ασχοληθούν) με αθλήματα σε σύγκριση με τα κορίτσια.
- ◆ Στο σχολείο, τα βιβλία και τα υπόλοιπα εκπαιδευτικά υλικά απεικονίζουν τους άνδρες ως ήρωες και στυλοβάτες της χώρας, ενώ υπάρχει ελάχιστη αναφορά στη συνεισφορά των γυναικών στην κοινωνία μας (π.χ. η παρουσία των γυναικών στα βιβλία της ιστορίας).
- ◆ Στην οικογένειά σας, οι γυναίκες (μητέρα, κόρες, γιαγιάδες) ασχολούνται περισσότερο με το καθάρισμα του σπιτιού, το μαγείρεμα, τη φροντίδα των παιδιών, το πλύσιμο ή με άλλες ανάγκες του σπιτιού σε σύγκριση με τους άνδρες (πατέρας, παππούδες, γιοί).
- ◆ Στην οικογένειά σας, τα αγόρια έχουν περισσότερη ελευθερία (π.χ. μπορούν να βγαίνουν έξω και να επιστρέφουν αργά στο σπίτι) σε σύγκριση με τα κορίτσια.
- ◆ Στην (ευρύτερη) οικογένεια σας, τα αγόρια είχαν ή έχουν μεγαλύτερη οικονομική ή συναισθηματική στήριξη ή ενθάρρυνση για να ακολουθήσουν ακαδημαϊκές σπουδές, για να βρουν δουλειά ή να επιτύχουν στην επαγγελματική τους καριέρα σε σύγκριση με τα κορίτσια.
- ◆ Στη χώρα μας οι περισσότεροι πολιτικοί είναι άνδρες.
- ◆ Στη χώρα μας οι γυναίκες πληρώνονται λιγότερα χρήματα σε σχέση με τους άνδρες για την ίδια δουλειά ή εργάζονται σε πιο χαμηλού κύρους δουλειές.
- ◆ Στη χώρα μας είναι περισσότεροι οι άνδρες που κατέχουν θέσεις εξουσίας (π.χ. Διευθυντές σχολείων, Διευθυντές επιχειρήσεων κ.τ.λ.) σε σχέση με τις γυναίκες.

Δραστηριότητα 2.2.1

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Συζητήστε τα οφέλη που αποκομίζουν οι άνδρες σε μια πατριαρχική κοινωνία και το κόστος για τις γυναίκες. Αναφερθείτε στον κατάλογο που δημιουργήσατε από τις φράσεις που η πλειοψηφία των μαθητών/-τριών απάντησαν ότι ισχύουν και ρωτήστε τους/τις:

- ♦ Τώρα που αναγνωρίσαμε τα διάφορα οφέλη και προνόμια που απολαμβάνουν οι άνδρες στην κοινωνία, σκεφτείτε πώς θα αισθανόσασταν εάν ήσασταν στην ομάδα που δεν είχε αυτά τα προνόμια. Για παράδειγμα, πώς θα αισθανόσασταν εάν (παρακαλούμε τροποποιήστε τις ερωτήσεις ανάλογα με τις απαντήσεις στον κατάλογο που έχετε δημιουργήσει):
 - ◇ οι άλλοι περίμεναν από σας να αναλάβετε όλες τις δουλειές του σπιτιού και την φροντίδα της οικογένειας (καθάρισμα, μαγείρεμα, φροντίδα παιδιών, κτλ.);
 - ◇ σας θεωρούσαν κατώτερο/-η πνευματικά, μόνο και μόνο εξαιτίας του φύλου σας;
 - ◇ είχατε μικρότερο μισθό ή σας συμπεριφέρονταν με λιγότερο σεβασμό λόγω του φύλου σας;
- ♦ Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στις διαφορές που θα υπάρξουν ανάμεσα στις απαντήσεις αγοριών και κοριτσιών και προσπαθήστε να ξεκινήσετε μια συζήτηση για τους πιθανούς λόγους που κάνουν τις απαντήσεις τους να διαφέρουν.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα

Έναν κατάλογο με τα οφέλη που απολαμβάνουν οι άνδρες που, πολιτισμικά, θα ταιριάζει στη συγκεκριμένη κοινότητα ή τις κοινότητες στις οποίες ανήκουν οι μαθητές/-τριες.

Χρήσιμες πληροφορίες για τον/την εκπαιδευτικό

Εάν διαισθάνεστε ότι οι μαθητές/-τριες θα είναι διστακτικοί/-ες στο να εκφράσουν την άποψη τους δημόσια, μπορείτε να τους δώσετε το φύλλο εργασίας με τις φράσεις να το συμπληρώσουν· στη συνέχεια θα τα συλλέξετε και θα τα ξαναμοιράσετε στους/στις μαθητές/-τριες και, έτσι, θα διαβάζουν τις απαντήσεις που τους δόθηκαν αντί για τις δικές τους.

Οι φράσεις μπορούν να τροποποιηθούν σύμφωνα με τις ανάγκες ή τα χαρακτηριστικά της ομάδας. Αν θεωρείτε ότι κάποια φράση δεν ταιριάζει στη κουλτούρα της χώρας μας –ή στην κουλτούρα των μαθητών/-τριών σας μπορείτε να τη διαγράψετε ή να την αντικαταστήσετε με μια φράση που να ισχύει. Μπορείτε να προσθέσετε κάθε φράση που θεωρείτε ότι ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα της Ελλάδας.

Αυτή η άσκηση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μεμονωμένη. Πρέπει να υλοποιηθεί μόνο εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί άλλες δραστηριότητες σχετικές με τα στερεότυπα του φύλου ή συζητήσεις για το σεξισμό και την ισχύ, οι οποίες θα βοηθήσουν την ομάδα να επεξεργαστεί τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τα θέματα που θα αναδυθούν από τη συμμετοχή σε αυτήν την άσκηση.